

מחירי שמן הזית בישראל עשויים לעלות אחרי החגים בעקבות התייקרות בעולם

התייקרות שמן הזית בספרד בכ-20% צפויה להביא לעליית מחירי שמן הזית המיובא לישראל. עם זאת, כמה מיצרני שמן הזית המקומי מבטיחים כי בשלב הזה לא יעלו מחירים. רמי לוי: "עד אחרי החגים לא אעלה מחירים, אחרי החגים - אלוהים גדול". בכיר בענף: "בסיכום שנתי, רשת גדולה מרוויחה כ-40% ממחיר בקבוק שמן זית, וזה רווח פנטסטי"

בוטיק שמן זית בת"א. הבקבוקים המיובאים זולים יותר מאלה שמיוצרים בישראל. צילום: דודו בכר

צילום: בלומברג

שמן הזית. "הטענות רחוקות מה" מציאות. הרווח של הרשתות על שמן הזית של המותג הוא כ-20% ולמיטב ידיעתי גם ביתר המתגים הרווח שהזוכר רחוק מהמציאות". ברשת שופרסל מוכרים כמותג פרטי שמן זית המיוצר בישראל על ידי זיתא ועל כן אין לה סיבה לגיי טימית להעלות את מחיריה. בכל הנוגע לשמני זית מיובאים נמסר משופרסל כי "לשופרסל לא ידוע בשלב זה על עליית מחירי שמן הזית המיובאים ולכן אין בכוונתנו להעלות את מחירי המוצר לצרכן. לגבי הטענות בדבר רווחיות של 35% ומעלה על מוצרי שמן הזית מדובר במידע מסחרי ועל כן איננו דנים בו בתקשורת כל שנאמר הוא כי הרווחיות בפועל נמוכה מכך משמעותית".

בחלק גדול מהרשתות הפרטיות, בנוסף, מוכרות הרשתות שמן זית של יבואנים, חלקו מספרד. המחיריים שמציעות הרשתות על המותג הפרטי ושמן מיובא נמוכים בדרך כלל בכ-5-4 שקלים מהמחיר של מותגים ישראלים נחשבים יותר. רפי שפר, מנכ"ל חברת ברנד פור יו המייצרת את 'המותג' של הרשתות הפרטיות, שכולל שמן זית מספרד ושמן זית מישראל, אמר ל-TheMarker כי "עדיין לא פנו אליי עם בקשה להעלות מחירים אבל גם אם כן צריכים לתת לנו התראה של 60 יום ולאפשר לנו לברוק אם יצרנים אחרים בעולם העלו מחירים ורק אז הספרדים יהיו זכאים להעלות מחירים. אם כל כל הספקים יעלו מחירים, יעלה גם המחיר של שמן הזית של המותג, אבל רק אחרי שהשאר יעלו". שפר פוסל על הסף את הטענות בנוגע לרווחיות הגבוהה של הרשתות על

שיווק השקמה, שמוכר באתר שלו שמן זית ספרדי תחת המותג הפ"רטי ב-26 שקל לבקבוק 750 מ"ל, לא מתחייב לטווח הארוך שלא להעלות את מחירו אם היצרן ייקר את המחיר. "עד אחרי החגים לא נעלה מחירים וניתן לעם ישראל לעבור את החגים בצורה רגועה. אחרי החגים, אלוהים גדול. צריך לקחת בחשבון שאם היו מבטלים את המס - מחירי שמן הזית בישראל היו הרבה יותר נמוכים. בלי קשר, הרווחיות הגולמית שלנו על שמן זית היא בממוצע 20% ולפעמיים גם 18%, גם על המותג הפרטי וגם על מותגים אחרים שאנחנו מוכרים ברשת".

"הרווח של הרשתות הוא 20%"

מחירי שמן זית כתית מעולה של המותגים הפופולריים - כמו יד מרדכי, זיתא ועץ הזית - אינם זולים ונעים סביב 35 שקל לבי-קבוק 750 מ"ל באתר האינטרנט של שופרסל, 32-35 שקל באתר של מגה ו-30-31 שקל באתר של רמי לוי שיווק השקמה. בחגים, כמו ראש השנה ופסח, מציעות הרשתות המוזלות מבצעים על בקבוקי שמן זית ומוכרות אותם ב-25-27 שקל ל-750 מ"ל. בשאר השנה יוצאות הרשתות המוזלות במבצעים שני עים סביב 30 שקל לבקבוק. חלק מהרשתות מוכרות שמן זית המיוצר בספרד תחת המותג הפרטי שלהן, כך, למשל, רשת מגה והמותג הפרטי המותג, הנמכר

כלל מייבאים לישראל. השמן נמך כר ברשתות בכ-40 שקל בממוצע. לדבריו, "מישהו גוזר קופון על חשבון המגדלים, שבקושי מחיזרים את עלויות הגידול. בעוד שהמגדלים באירופה מסובסדים, בישראל הם לא נהנים מתמיכות דומות. למרות הקשיים, השמן הישראלי שואף לספק את מלוא התצרוכת המקומית". עם זאת, רשתות השיווק טוענות כי הרווחיות הנטענת של 35% ממכירת שמן זית היא מוגזמת ולא נכונה, אך לא מוכנות להתחייב כי לא יעלו מחירים במידה שהיצרנים או יבואנים מספרד יעלו הם את מחיר המחירון. נראה כי בחודר שים הקרובים, עד סיום חגי תשרי, רשתות השיווק לא יעלו מחירים מכיוון שהן ינהלו תחרות עזה על לבו של הצרכן. ואולם בתום החגים, בהחלט ייתכן שנראה את הרשתות מקפיצות את המחירים. גם רמי לוי, בעלי רמי לוי

15 שקל, בעוד שהרווח שלה על בקבוק שמן צמחי אחר הוא 1.5-2 שקלים. פערי התייור נמצאים בעיקר אצל הקמעונאים. עדי נעלי, יו"ר ענף הזית במר עצת הצמחים, סבור אף הוא שהמחירים הגבוהים של שמן הזית משקפים "קופון שגוזרים בשלב המסחר בין החקלאי לצרכן". לד"ר ריו, עליית המחירים בחו"ל עשויה להיות הודמנות להגדלת רכישות מהמגדלים בישראל, שלא צפויים להעלות מחירים בשיעור ניכר, ול-כל היותר תאפשר להם עליית המחיריים באירופה לקבל כשקל נוסף על ליטר שמן זית. "מגדלים ישראלים מתקשים להרוויח. הם מוכרים שמן זית במחיר ממוצע של 19 שקל לליטר, בעוד שלפי תחשיבי משרד החקלאות עלויות הייצור שלהם הן 21 שקל לליטר", אמר נעלי. לדבריו, שמן הזית הישראלי, שקיבל תו תקן מענף הזית, הוא בעל איכות גבוהה מזו שבדרך

אורה קורן ועדי דברת-מזריץ

"שמן הזית הנמכר בספרד בתייקר בכ-30%, והמחיר שמעות הוא שמחיר בקבוקי שמן הזית לצרכן יתייקרו בכ-20%, כי חלק מהעלויות כמו עבודה ובי-קבוקים נשארו קבועות" - כך העריך בכיר בענף הישראלי. לדבריו, ההתייקרות נובעת מכך שהיבולים בספרד צנחו מכ-1.7 מיליון טונה ב-2013 לתחזית של מיליון טונה ב-2014. "זה יצר עליית מחירים דרמטית בספרד, וזו כנראה תהיה המגמה בחצי השנה הקרובה בעולם, כי ספרד מייצרת 40% משמן הזית הערי למו", הוסיף הבכיר.

לדבריו, מחיר שמן הזית ביישראל לא חייב להתייקר בהתאם, מכיוון שרשתות נהנות מרווח של 30%-40% מהמחיר לצרכן, והן יוכיחו לחתוך ברווחים כדי לא להעלות מחירים. לדבריו, בנוסף לרווח מהמחיר לצרכן, רשתות גדולות דורשות מיצרנים ויבואנים החוזר של 8% מהמכירות בסוף השנה. המקור הוסיף כי רשתות דיסקאונט, כמו רמי לוי, מרוויחות כ-30% ויכולות להסתפק ברווח של כ-25% מבכיצעים. "בסיכום שנתי, רשת גדולה מרוויחה כ-40% ממחיר בקבוק שמן זית, וזה רווח פנטסטי", אמר. הבכיר הוסיף, כי "שרשרת הערך בשמן זית קצת מעוותת. רשת יכולה להרויח על בקבוק

האיום על מחירי השמן: בצורת בספרד ומחלת צמחים באיטליה

לטענתו, אין טיפול לבקטריה הפוגעת בעצים מלבד שריפת העצים הנגועים. בספרד חוששים מגדלי הזיתים לפרסם הערכות בקשר לעליית המחירים הצפויה של שמן הזית, מכיוון שהם עוד לא יודעים עד כמה חמורה תהיה הפגיעה בתנובת העצים לקראת המסיק באוקטובר. לפי נתוני מועצת הזיתים הבינלאומית, באיחוד האירופי מיוצר יותר מ-78% משמן הזית בעולם, וספריד אחראית ליותר מ-50% מהתפוקה האירופית ואיטליה ליותר מ-30%.

פובליציסט היריעות

יצרניות שמן הזית הגדולות בעולם מזהירות כי הבצורת בספרד ומחלות צמחים באיטליה עשויות להוביל לזינוק במחירי שמן הזית. בעצי הזית בחבל אנדלוסיה שבדרום ספרד פגע, במשך חודשים, יובש שהשפיע על יכול העצים. בדרום איטליה נפגעו עצי הזית מבקטריה שגורמת למחלת פירס ומייבשת אותם. מגדל הזיתים רפאל פיאנו ממחוז פוליה שבדרום איטליה אמר לסוכנות הידיעות איי-אף-פי: "המחירים יעלו ב-30%-40% בגלל שיהיו פחות זיתים. אבל האיכות לא תיפגע", הוא הבטיח.

מחירו של שמן הזית צפוי לזנק

■ בעקבות בצורת בספרד ובאיטליה ■ צרניות שמן הזית הגדולות בעולם

יצרניות שמן הזית הגדולות בעולם מזהירות כי הבצורת בספרד ומחלות צמחים באיטליה עשויות להוביל לזינוק במחירי שמן הזית.

בעצי הזית בחבל אנדלוסיה שבדרום ספרד פגע, במשך חודשים, יובש שהשפיע על יכול העצים. במקביל, בדרום איטליה נפגעו עצי הזית מבקטריה שגורמת למחלת פירס ומייבשת אותם.

מגדל הזיתים רפאל פיאנו ממחוז פוליה שבדרום איטליה אמר לסוכנות הידיעות אי-אף-פי כי "המחירים יעלו ב-40%-30% בגלל שיהיו פחות זיתים ולכן ייוצר פחות שמן. אבל האיכות לא תיפגע", הוא הבטיח. לטענתו, אין טיפול לבקטריה הפוגעת בעצים מלבד שריפת העצים הנגועים.

בספרד חוששים מגדלי הזיתים לפרסם הערכות בקשר לעליית המחירים הצפויה של שמן הזית, מכיוון שהם עוד לא יודעים עד כמה חמורה תהיה הפגיעה בתנובת העצים לקראת המסיק באוקטובר.

לפי נתוני איגוד מגדלי הזיתים בספרד, מחיר ק"ג של שמן זית כתית טיפס בשבוע האחרונים ל-2.7 יורו, לעומת 2.4 יורו. באיגוד המגדלים הזהירו כי העלייה צפויה להימשך. לפי נתוני בלומברג, מחיר שמן זית כתית עלה מתחילת יוני ב-37%. גם העלייה בביקוש לשמן זית בעולם תורמת לעלייה במחירים. לפי נתוני מועצת הזיתים הבינלאומית, הביקוש לשמן זית זינק ב-60% במהלך 20 שנה, בעיקר הודות לעלייה בביקוש בסין, ארה"ב ובאוסטרליה.

לפי נתוני מועצת הזיתים הבינלאומית, באיחוד האירופי מיוצר יותר מ-78% משמן הזית בעולם, וספרד אחראית ליותר מ-50% מהתפוקה האירופית ואיטליה ליותר מ-30%. לפי נתוני משרד החקלאות הספרדי, בין אוקטובר 2013 ליוני 2014 יכול הזיתים הספרדי הגיע ל-1.77 מיליון טונות, אך לפי גורמים בענף הזיתים במדינה היכול בשנה שעברה היה גבוה ב-40% לעומת הממוצע בארבע השנים הקודמות. אותם גורמים מזהירים כי היכול השנה יסתכם ב-618 אלף טונות של זיתים בלבד.